

oplyst tilstrækkeligt på anden måde (§ 308). Endvidere er der som § 309 optaget en regel om adgang til i særlige tilfælde at nedsætte en sagkyndig undersøgelseskommission.

Under udvalgets indledende drøftelser vedrørende spørgsmålet om søforklaring blev der fra flere sider fremsat kritiske synspunkter med hensyn til søretternes sammensætning og arbejdsform, og der blev givet udtryk for ønsker om visse reformer på dette område. I Norge, Sverige og Finland behandles de processuelle spørgsmål vedrørende søretter og søforklaring i selve søloven, og disse spørgsmål har derfor naturligt været inddraget i sølovskomiteernes revisionsarbejde, medens de tilsvarende bestemmelser i Danmark er behandlet i den særlige lovgivning om Sø- og Handelsretten i København (lov af 19. februar 1861) samt lov af 12. april 1892 om søretter uden for København, der begge henhører under justitsministeriets forretningsområde. Efter forhandlinger mellem handelsministeriet og justitsministeriet nedsatte sidstnævnte ministerium i 1958 et særligt udvalg til behandling af processuelle problemer i forbindelse med søretter og søforklaring. Der har været et nært samarbejde mellem de to udvalg, der har samme formand, og enkelte spørgsmål af fælles interesse er blevet behandlet i fællesmøder mellem udvalgene.

Det må anses for ønskeligt, at de i nærværende udkast foreslåede ændringer i søloven så vidt muligt gennemføres og sættes i kraft samtidig med de forslag til ændringer i lovgivningen vedrørende søretter, som vil fremkomme fra det justitsministerielle udvalg.

Udvalget har drøftet spørgsmålet om, hvorvidt de i sølovens §§ 41 og 42 indeholdte regler om skønsforretninger med hensyn til indtrufne skader og om besigtigelse af mangler ved stuvning, garnering og lugernes forskalkning m. v. bør omarbejdes og eventuelt placeres i 13. kapitel. I denne forbindelse har det også været overvejet, hvorvidt der burde indføres regler svarende til de i det norske udkast foreslåede regler om sjørettsskjønn. Man har dog valgt at blive stående ved de gældende bestemmelser.

Til lovudkastets enkelte bestemmelser skal følgende bemærkes:

Til § 301.

Efter den gældende sølovs § 40 skal skibsføreren afgive søforklaring, når der på indladnings- eller lossested eller under rejsen er indtruffet nogen begivenhed, som medfører skade af nogen betydning på skib eller ladning, eller som med grund kan formodes at have sådan skade til følge. Endvidere skal søforklaring afgives, når nogen af de ombordværende ved ulykkestilfælde er omkommet uden for indenlandsk havn, eller når der ved et sammenstød er tilføjet et andet skib skade eller ulykke af den anførte beskaffenhed. Disse regler har som anført i de indledende bemærkninger været gældende uændret siden lovens vedtagelse i 1892 og findes i det væsentlige i samme form i de øvrige nordiske sølove. Der er dog enkelte forskelligheder, idet den norske sølov indeholder en regel om pligt til søforklaring, hvis der optræder sygdom om bord, som må antages at stå i forbindelse med kostholdet, medens den svenske sølov fastsætter pligt til søforklaring, dels i tilfælde hvor der er forvoldt sværere legemsbeskadigelse, og når nogen af besætningen har begået selvmord, dels hvis der er forekommer flere tilfælde af smitsomme sygdomme eller noget tilfælde af skørbrug, beri-beri eller forgiftning. Endelig er der efter svensk lov pligt til søforklaring ved sammenstød med „annet föremål“. De finske regler om søforklaring svarer til de svenske, bortset fra, at der ikke kræves søforklaring i tilfælde af selvmord og ved sammenstød med andre genstande.

Der har under de nordiske forhandlinger været enighed om at opstille lovens regler om de tilfælde, hvor søforklaring skal være obligatorisk på en klarere og mere overskuelig måde. Ligeledes har man på enkelte punkter ment at burde udvide området for obligatorisk søforklaring, således med hensyn til dødsfald og legemsbeskadigelse om bord, med hensyn til grundstødning og for så vidt angår skade af nogen betydning på ejendom uden for skibet. Endvidere har man optaget den fornævnte svenske regel om pligt til søforklaring, når der er indtruffet alvorlig forgiftning om bord, og endelig det tilfælde, at skibet er blevet forladt i søen.

De obligatoriske søforklaringstilfælde er nærmere angivet i en række nummererede